

N:o 9.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 30 maj 1907.
— — — — Andra Kammaren den — — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden n:is 10, 12, 66, 70, 90, 150, 154, 166 och 177 samt memorial n:o 50.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1907 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t under *Bih. till Riksd. Prot. 1907. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 9 Häft. (N:o 9.)* 1

nionde hufvudtiteln i punkten 1 föreslagit Riksdagen att dels, med förklarande att den i staten för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna anslagspost »till institutets öfriga utgifter» skulle minskas med 1,000 kronor till 27,000 kronor, medgifva, att i samma stat måtte uppföras en anslagspost »till undervisningsmateriell» till belopp af 4,000 kronor, dels ock, vid bifall härtill, höja det under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar» uppförda anslag till landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp från 75,000 kronor till 78,000 kronor eller med 3,000 kronor.

Då behovet af ökade medel för anskaffande af undervisningsmateriell för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp synes vara ådagalagdt, anser sig Riksdagen böra bevilja den anslagsökning, som i detta afseende för det närvarande är erforderlig, eller 3,000 kronor. Då emellertid detta behof icke synes vara af stadigvarande natur, enär, i den mån som materiellen kompletteras, minskning i utgifterna för nyanskaffning torde kunna äga rum, har Riksdagen ansett det ökade anslagsbeloppet böra uppföras å extra stat. Häraf följer, att det ordinarie anslaget »till institutets öfriga utgifter» bör bibehållas till oförändradt belopp af 28,000 kronor, däraf 1,000 kronor beräknas utgå till undervisningsmateriell.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen dels beslutat att — med afslag å Eders Kungl. Maj:ts förslag om minskning i den uti staten för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna anslagspost »till institutets öfriga utgifter» med 1,000 kronor till 27,000 kronor — uppföra anslagstiteln »*undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar* (däraf ett förslagsanslag å 50,000 kronor till understöd åt landtmannaskolor)» med oförändradt belopp af 320,100 kronor, och dels till *undervisningsmateriell för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp* på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 3,000 kronor.

Veterinärundervisningen.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att dels godkänna det i statsrådsprotokollet intagna förslaget till stat för veterinärintitutet äfvensom de villkor och förbehåll, som föreslagits

för åtnjutande af de i samma stat upptagna aflöningsförmåner, dels medgifva, att nuvarande innehafvaren af instruktionssmedbefattningen vid veterinärintitutet Axel Robert Pålman måtte, vid utnämning till ordinarie adjunkt, äga att för rätt till ålderstillägg tillgodoräkna sig sin tjänstgöring såsom instruktionssmed vid institutet, samt dels i riksstaten uppföra det under anslagstiteln »veterinärundervisningen» upptagna anslaget till veterinärintitutet i Stockholm under förändrad benämning till »veterinärintitutet» äfvensom höja ifrågavarande anslag, nu 57,100 kronor, till 81,800 kronor eller med 24,700 kronor.

På sätt af departementschefen framhållits, bör ordnandet af aflöningsförhållandena vid veterinärintitutet icke längre undanskjutas. Sedan nästlidet års Riksdag beslutat uppförande af nya tidsenliga lokaler för institutet, hvarigenom det beredes tillfälle att mottaga ett väsentligen ökad antal elever, framträder allt starkare krafvet på att institutet må äga tillgång till fullt tillräcklig, med nöjaktiga löner försedd personal. Det nu af Eders Kungl. Maj:t i sådant afseende framlagda förslag finner Riksdagen vara tillfredsställande och hvad lönebeloppen beträffar väl afvägdt.

Emot de föreslagna villkoren för åtnjutande af de angifna aflöningsförmånerna har Riksdagen icke haft annat att erinra, än att, då särskild tjänsteman för uppehållande af sekreterare- och bibliotekariebefattningarna icke lärer kunna för de för dessa befattningar upptagna arfvoden å 500 kronor erhållas, lämpligt synes, att åt professor, lektor eller adjunkt uppdrages att mot berörda arfvode uppehålla sådan befattning. Då emellertid föreskriften i andra punkten af nämnda villkor därom, att med befattning af ifrågavarande slag icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, torde lägga hinder i vägen för att sekreterare- och bibliotekariegöromålen må, därest för deras bestridande i staten upptagas särskilda tjänster, kunna på nämnda sätt uppehållas, har Riksdagen ansett, att i staten bör i stället för »1 sekreterare hos direktionen» och »1 bibliotekarie» införas uttrycken »för upprätthållande af sekreteraregöromål hos direktionen» och »för upprätthållande af bibliotekariegöromål».

I likhet med hvad beträffande förut vid innevarande års riksdag reglerade lönestater ägt rum, anser Riksdagen vidare, att bland ifrågavarande villkor och bestämmelser bör intagas föreskrift om att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande

eller, såvidt angår innehafvare af befattning som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgad.

Slutligen har Riksdagen ansett, att, i enlighet med departementschefens uttalande om att för samtliga innehafvare af lärarbefattningar vid institutet bör stadgas förbud att utan direktionens medgifvande utöfva enskild praktik, bland lönevillkoren bör införas föreskrift i sådant afseende.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen *dels* godkänd följande aflöningsstat för veterinärinstitutet:

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arfvode.	Summa.
1 rektor	—	—	1,000	1,000
1 professor	4,000	2,000	—	6,000
4 professorer	16,000	8,000	—	24,000
1 lektor	2,600	1,400	—	4,000
1 »	2,600	1,400	—	4,000
1 adjunkt	2,000	1,000	—	3,000
1 assistent vid den stationära kliniken och polikliniken	—	—	3,000	3,000
1 assistent vid den anatomisk-fysiologiska afdelningen	—	—	3,000	3,000
1 assistent vid den patologisk-anatomiska och bakteriologiska afdelningen	—	—	2,500	2,500
1 lärare i kött- och mjölkkontroll	—	—	1,500	1,500
1 kamrerare	—	—	1,500	1,500
För uppehållande af sekreteraregöromål hos direktionen	—	—	500	500
För uppehållande af bibliotekariegöromål	—	—	500	500
För undervisning i ridning och körning	—	—	—	1,200
1 vaktmästare och konservator	900	600	200	1,700
1 » på kemiska afdelningen	900	600	—	1,500
1 fodermarsk	900	600	—	1,500
1 port- och telefonvakt	700	500	—	1,200
Betjäning i öfrigt	—	—	—	5,000
Stipendier åt elever	—	—	—	4,000
Byggnaders och stängsels underhåll	—	—	—	3,000
Till diverse utgifter	—	—	—	10,000
Summa kronor	—	—	—	83,600

- Anm. 1.* För professor kan lönen höjas efter 5 år med 500 kronor och efter ytterligare 5 år likaledes med 500 kronor.
- » 2. För lektor och adjunkt kan aflöningen höjas efter 5 år med 500 kronor och efter ytterligare 5 år likaledes med 500 kronor samt efter nya 5 år med ytterligare 500 kronor och efter än ytterligare 5 år änyo med 500 kronor. Af hvarje sådant ålders-tillägg skola 350 kronor utgöra lön och 150 kronor tjänstgöringspenningar.
 - » 3. För port och telefonvakt kan lönen efter 5 år höjas med 100 kronor.
 - » 4. Därest ordinarie lärare åtnjuter fri bostad, skola å lönen afdragas 500 kronor årligen.
 - » 5. Därest assistent åtnjuter fri bostad, skola å arfvodet afdragas 300 kronor årligen.
 - » 6. Därest vaktmästare, fodermarsk eller port- och telefonvakt åtnjuter fri bostad jämte bränsle, skola å lönen afdragas 250 kronor årligen.

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten för rektor, öfriga professorer, lektorer, adjunkt, vaktmästare, fodermarsk samt port- och telefonvakt vid veterinärinstitutet upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att sådan tjänstinnehafvare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda honom i behörig ordning ålagd;

att med befattning af ifrågavarande slag icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med sådan befattning ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår rektor och professor, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, direktionen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt på tjänstgöringen vid institutet, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare bibehållas och mottagas;

att innehafvare af lärarbefattningar vid institutet icke äga att utan direktionens medgifvande utöfva enskild praktik;

att tjänstgöringspenningar eller arfvode få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller därmed jämförlig ledighet, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att, utöfver tjänstgöringspenningar och arfvode, där sådant åtnjutes, afstå så mycket af lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå för tid, hvarunder befattnings innehafvare afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest befattnings innehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej pröfvas skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, där höjning af aflöningen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren mer än fyra år af denna tid med goda vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller därmed jämförlig ledighet, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen efter nya fem år, äfvenledes på samma villkor, äfvensom för fjärde förhöjningen efter än ytterligare fem år, likaledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af dessa aflöningsförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd;

att tjänstinnehafvare må äga att för rätt till ålderstillägg tillgodoräkna sig ordinarie tjänstgöring i samma befattning äfven före den nya aflöningsstatens trädande i kraft;

att tjänstinnehafvare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af aflöningsförhöjning redan uppnått den lefnads- och tjänst-ålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande, eller såvidt angår innehafvare af befattning, som där-efter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt;

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

att enhvar, som efter den dag, kungörelse om de för de nya aflöningsförmånernas åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser varder utfärdad, tillträder befattning vid institutet, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser; samt

att till förutvarande innehafvare af professorsbefattning, hvilken icke före viss tidpunkt, som af Kungl. Maj:t bestämmes, förklarar sig villig att öfvergå till den nya aflöningsstaten samt att underkasta sig de för aflöningsens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser och

som icke lagligen kan därtill förbindas, aflöningsförmåner skola utgå enligt hittills gällande grunder;

dels medgifvit, att nuvarande innehafvaren af instruktionssmeds-befattningen vid veterinärinstitutet Axel Robert Pålman må, vid utnämning till ordinarie adjunkt, äga att för rätt till ålderstillägg tillgodoräkna sig sin tjänstgöring såsom instruktionssmed vid institutet, samt

dels i riksstaten uppfört det under anslagstiteln »veterinärundervisningen» upptagna anslaget till veterinärinstitutet i Stockholm under förändrad benämning till »veterinärinstitutet» äfvensom höjt ifrågavarande anslag, nu 57,100 kronor, till 81,800 kronor eller med 24,700 kronor.

Landbruksingenjörer och deras biträden.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels besluta, att i stället för nuvarande sex landbruksstipendiater från och med år 1908 skulle anställas tre extra landbruksingenjörer och tre landbruksstipendiater, samt att extra landbruksingenjör skulle äga uppbära ett årligt arfvode af 2,000 kronor, dels ock, vid bifall härtill, höja anslaget till landbruksingenjörer och deras biträden från 49,500 kronor till 52,500 kronor eller med 3,000 kronor.

Riksdagen, som finner den föreslagna förbättringen i landbruksstipendiaternas löneförmåner af förhållandena påkallad, har dels beslutit, att i stället för nuvarande sex landbruksstipendiater från och med år 1908 skola anställas tre extra landbruksingenjörer och tre landbruksstipendiater samt att extra landbruksingenjör skall äga uppbära ett årligt arfvode af 2,000 kronor, dels ock höjt anslaget till landbruksingenjörer och deras biträden från 49,500 kronor till 52,500 kronor, eller med 3,000 kronor.

Hästafvelns förbättrande.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att i stuteriöfverstyrelsens stat måtte från och med år 1908 uppföras ett anslag å 400 kronor till extra biträde och semesterarfvode, dels ock från och med samma år höja det i staten för styrelsen till expenser och vaktmästares aflöning anvisade anslaget, nu 150 kronor, med 450 kronor, eller till 600 kronor.

Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit har Riksdagen dels medgifvit, att i stuteriöfverstyrelsens stat må från och med år 1908 uppföras ett anslag å 400 kronor till extra biträde och semester-arfvode, dels ock från och med år 1908 höjt det i staten för stuteriöfverstyrelsen till expenser och vaktmästares aflöning anvisade anslaget, nu 150 kronor, med 450 kronor, eller till 600 kronor.

Dessa beslut föranleda icke någon höjning i reservationsanslaget till hästafvelns förbättrande.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att höja det under reservationsanslaget till hästafvelns förbättrande uppförda särskilda anslaget till prisbelöningar för hästar med 60,000 kronor, eller från 100,000 kronor till 160,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, har alltså medgifvit, att det under reservationsanslaget till »hästafvelns förbättrande» uppförda särskilda anslag till prisbelöningar för hästar må höjas med 60,000 kronor, eller från 100,000 kronor till 160,000 kronor.

På grund häraf kommer anslaget till hästafvelns förbättrande att i sin helhet höjas från 214,270 kronor till 274,270 kronor, däraf anvisning i kontant 273,200 kronor.

Skogsväsendet.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels i den för skogsstaten gällande stat uppföra ytterligare en jägmästare med af domänstyrelsen för honom föreslagna aflöningsförmåner, dels ock höja reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet från dess nuvarande belopp, 1,824,792 kronor, med 440,000 kronor till 2,264,792 kronor, så att anslaget till skogsväsendet skulle erhålla följande uppställning:

bestämmt anslag:

för skogsstaten	kronor	680,108: —	
„ statens skogsläroverk	„	58,800: —	kronor 738,908: —
			Transport kronor 738,908: —

Transport kronor 738,908: —

förslagsanslag:

till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets
lärarpersonal ,, 100,000: —

reservationsanslag:

till enskilda skogsundervis-
ningen ... kronor 5,600: —
,, kronoskogarnas förvalt-
ning och befrämjande af
skogsväsendet i allmänhet ,, 2,264,792: — ,, 2,270,392: —
Summa kronor 3,109,300: —

hvarigenom det nuvarande anslaget till skogsväsendet i dess helhet skulle ökas med 442,900 kronor.

Hvad först beträffar den föreslagna delningen af Vadsbo revir, synes densamma, som redan år 1899 ifrågasattes, icke längre böra undanskjutas. Sammanlagda arealen af de under skogsstatens vård och förvaltning ställda skogarne inom reviret har, enligt hvad departementschefen upplyst, från nämnda tid ökats med 2,553 hektar 68 ar, eller från 16,867 hektar 85 ar till 19,421 hektar 53 ar, en skogsareal, som är mångdubbelt större än de till andra revir inom närliggande delar af riket hörande kronoparker. Att arbetet å ifrågavarande revirs skogar med den intensivare skötsel af desamma, som nu fordras, måste i högst väsentlig mån hafva stigit, torde ligga i öppen dag, och framgår äfven däraf, att enligt Riksdagen meddelad uppgift inkomsterna å dessa skogar stigit från 70,107 kronor år 1899 till omkring 147,500 kronor år 1906 och utgifterna för dessa skogars skötsel utgjort 42,277 kronor 42 öre år 1899 och 78,642 kronor 81 öre år 1906. Riksdagen har visserligen inhämtat, att arealen å de skogar inom reviret, som stå under skogsstatens kontroll — skogar å ecklesiastika boställen och häradsallmänningar m. m. — minskats med 3,712 hektar 54 ar; men då det arbete, som från jägmästarens sida nedlägges å dessa skogar, är ringa i jämförelse med det, som kräfvades för de under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning ställda skogarnes skötsel, torde nämnda minskning icke kunna tillmätas någon afsevärd betydelse vid bedömande af jägmästarens arbetsbörda. Riksdagen finner alltså öfver-

tygande skäl tala för den föreslagna delningen af Vadsbo revir, hvilken Riksdagen sålunda finner sig böra godkänna.

Emot hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om höjning af reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet har Riksdagen icke något att erinra.

Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, dels i den för skogsstaten gällande stat uppfört ytterligare en jägmästare med de af domänstyrelsen för honom föreslagna aflöningsförmåner, dels ock höjt reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet från dess nuvarande belopp, 1,824,792 kronor, med 440,000 kronor till 2,264,792 kronor, så att anslaget till skogsväsendet erhåller följande uppställning:

bestämmt anslag:

för skogsstaten	kronor	680,108: —	
„ statens skogsläroverk	„	58,800: —	kronor 738,908: —

förslagsanslag:

till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstituttets lärarpersonal	„	100,000: —
---	---	------------

reservationsanslag:

till enskilda skogsundervisningen	kronor	5,600: —	
„ kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	„	2,264,792: —	„ 2,270,392: —
			Summa kronor 3,109,300: —

hvarigenom det nuvarande anslaget till skogsväsendet i dess helhet ökas med 442,900 kronor.

Skiften och afvittringar.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen medgifva, att de belopp, hvarmed inkomsterna af tjänsten under år 1908 för afvittringslandtmätarna i Västerbottens och Norrbottens län kunde komma att understiga 3,000 kronor för dem, som tillhörde första lönegraden, och 3,500 kronor för dem, som på grund af ålder i tjänsten åtnjöte arfvodesförhöjning, måtte dessa tjänstemän godtgöras af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken.

Hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit har vunnit Riksdagens bifall.

Rikets allmänna kartverk.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att höja ordinarie anslaget till Rikets allmänna kartverk, nu 198,800 kronor, till 216,800 kronor, eller med 18,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit, får, under anmälan att Riksdagen vid behandling af de frågor, som röra extra anslag å förevarande hufvudtiteln, kommer att meddela sitt beslut angående de anslag å extra stat, som af Eders Kungl. Maj:t för kartverkets räkning ifrågasatts, meddela, att Riksdagen höjt ordinarie anslaget till rikets allmänna kartverk, nu 198,800 kronor, med 18,000 kronor, eller till 216,800 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

9:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas å nionde hufvudtiteln uppförda, har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit någon annan ändring, än att förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., nu 40,033 kronor, måtte höjas med 490 kronor till 40,523 kronor.

Riksdagen får anmäla, att samtliga ordinarie anslag under nionde hufvudtiteln, som här ofvan icke blifvit särskildt omförmälda, för år 1908 fastställts till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. till jämnande af hufvudtitelns slutsumma utförts med ett belopp af 40,469 kronor.

Extra anslag.

Med anledning af de framställningar, som gjorts i afseende å tillfälliga, till nionde hufvudtiteln hänförliga behof, har Riksdagen fattat följande beslut.

Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af lön, 2,500 kronor, och tjänstgöringspenningar, 1,500 kronor, åt *en kanslisekreterare* inom jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli å extra stat för år 1908 bevilja tillhoppa 4,000 kronor.

Riksdagen har, för beredande af lön, 2,500 kronor, och tjänstgöringspenningar, 1,500 kronor, åt *en kanslisekreterare* inom jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 4,000 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

11:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att den behållna afkastning af Alnarps landtegendom, som för tiden från och med år 1907 till statsverket redovisas, finge användas till godtgörande af det utaf Eders Kungl. Maj:t såsom inventarie- och rörelsekapital för egendomen anvisade förskott å 50,000 kronor, till dess detta förskott blifvit till fullo ersatt, samt att sagda belopp, 50,000 kronor, måtte af styrelsen för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp få användas såsom rörelsekapital för Alnarps egendom med skyldighet för institutets styrelse att hafva oanvänt belopp af detta kapital inestående i riksbanken, dels ock å extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 30,000 kronor att af styrelsen för landtbruksinstitutet vid Ultuna användas såsom rörelsekapital för Ultuna egendom, med enahanda skyldighet att hafva oanvänt belopp insatt i riksbanken, som föreslagits beträffande det till rörelsekapital för Alnarps egendom afsedda beloppet.

Mot sättet för beredande af rörelsekapital för Alnarps egendom har Riksdagen icke något att erinra; och hvad Eders Kungl. Maj:t i

sådant hänseende föreslagit beträffande Ultuna egendom anser sig Riksdagen jämväl böra bifalla. Härvid har Riksdagen dock velat uttala den mening, att, då enligt hvad departementschefen framhållit, de åberopade, mindre gynnsamma ekonomiska förhållandena vid sistnämnda egendom varit väsentligen beroende på tillfälliga orsaker och därför af öfvergående natur och då det alltså torde kunna emotes, att egendomen inom ej aflägsen framtid skall komma att lämna nettobehållning, som skall till statskontoret inlevereras, det vid sådant fall synes böra af denna behållning bildas rörelsekapital för egendomen, så att vid dessa båda egendomar enahanda förfaringssätt må i förevarande afseende iakttagas.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen dels medgifvit, att den behållna afkastning af Alnarps landtegendom, som för tiden från och med år 1907 till statsverket redovisas, må användas till godtgörande af det utaf Eders Kungl. Maj:t såsom inventarie- och rörelsekapital för egendomen anvisade förskott å 50,000 kronor, till dess detta förskott blifvit till fullo ersatt, samt att sagda belopp, 50,000 kronor, må af styrelsen för landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp användas såsom *rörelsekapital för Alnarps egendom* med skyldighet för institutets styrelse att hafva oanvänt belopp af detta kapital innestående i riksbanken, dels ock å extra stat för år 1908 anvisat 30,000 kronor att af styrelsen för landbruksinstitutet vid Ultuna användas såsom *rörelsekapital för Ultuna egendom*, med enahanda skyldighet att hafva oanvänt belopp insatt i riksbanken, som bestämts beträffande det till rörelsekapital för Alnarps egendom afsedda beloppet.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *för nybyggnad och för förändringar i hufvudbyggnaden vid landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp* å extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 14,200 kronor.

Riksdagen har för nybyggnad och för förändringar i hufvudbyggnaden vid landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp å extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 14,200 kronor.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel*, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 10,000 kronor att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, till understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 10,000 kronor att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för *höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af de inom Väster-norrlands, Västerbottens och Norrbottens län inrättade tre landtbruksskolor utgående understöd af statsmedel*, å extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 6,000 kronor.

Med bifall till af Eders Kungl. Maj:t i ämnet gjorda framställningar har Riksdagen för hvarje år från och med år 1902 anvisat å extra stat ett anslag af 6,000 kronor för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af de inom Väster-norrlands, Västerbottens och Norrbottens län inrättade tre landtbruksskolor utgående understöd af statsmedel för genomförande af omorganisation af dessa skolor på sådant sätt, att kurserna vid desamma utan minskning af den teoretiska undervisningen förändrades från tvååriga till ettåriga. Då denna omorganisation visat sig vara till gagn för skolornas verksamhet, har Riksdagen för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af de inom Väster-norrlands, Västerbottens och Norrbottens län inrättade tre landtbruksskolor utgående understöd af statsmedel, å extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 6,000 kronor.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom *bidrag till aflöning åt tolf kringresande jordbruksskylter i Dalarna och Norrland* på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 30,000 kronor att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

Riksdagen, som delar den af departementschefen till statsrådsprotokollet uttalade uppfattning såväl om vikten af att staten träder hjälpare emellan vid de svårigheter, med hvilka den i Norrland och Dalarna bosatta jordbrukaren ofta har att kämpa, som ock om den betydelse för tillvaratagande af Norrlands rika utvecklingsmöjligheter, som ligger i ett lifskraftigt jordbruk därstädes, drifvet af i yrket väl förfaren befolkning, anser sig böra godkänna Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, som enligt Riksdagens mening bör blifva ett verksamt medel till höjande af jordbruket inom nämnda landsdelar.

För åtnjutande af ifrågavarande statsbidrag har departementschefen framställt vissa villkor, hvilka skulle komma att af Eders Kungl.

Maj:t närmare bestämmas. Bland dessa villkor förekommer, att konsulentens rese- och traktamentsersättning skall bestridas genom anslag från länet. Denna bestämmelse har Riksdagen ansett vara af den vikt, att den bör fästas som villkor vid anslaget beviljande, därvid, i enlighet med hvad i liknande fall pläгат iakttagas, åt bestämmelsen synts böra gifvas den utsträckning, att ersättningen skall bekostas af landsting, hushållningssällskap eller eljest.

Riksdagen har alltså såsom bidrag till aflöning åt tolf kringresande jordbrukskonsulenter i Dalarna och Norrland — under villkor, att konsulenternas rese- och traktamentsersättning bekostas af landsting, hushållningssällskap eller eljest, samt på de villkor i öfrigt Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva — på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 30,000 kronor att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

Veterinärundervisningen.

16:o) Riksdagen har vidare, på grund af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag, på extra stat för år 1908 anvisat åt *veterinärinrättningen i Skara* ett anslag af 900 kronor, hvaraf 200 kronor till aflönande af vikarie åt föreståndaren, 100 kronor till löneförbättring åt två drängar samt återstoden såsom bidrag till bestridande af utgifter för ved och lyse för elever och undervisningslokaler, undervisningsmateriel och onera m. m.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

17:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1908 anvisat dels såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *allmänna landtbruksmöten* 7,500 kronor, dels ock till *prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten* 12,500 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *till fortsatt uppehållande af de vid landtbruksinstitutet vid Ultuna samt landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättande anstalter för profning af maskiner*

och redskap för landtbrukets behof anvisa å extra stat för år 1908 ett anslag af 10,000 kronor.

Med anledning af den uti den genom landtbruksstyrelsens försorg verkställda beräkning af utgifterna för profningsanstalterna upptagna post å 1,098 kronor för dagtraktamenten till vid profningarna tjänstgörande, på platsen bosatta ledamöter i profningsnämnderna har Riksdagen velat erinra om Riksdagens vid fråga om anslag till profningsanstalten vid Ultuna i skrifvelse den 14 maj 1895 gjorda, i statsrådsprotokollet återopade uttalande därom, att, då Riksdagen ansåge, att de af nämndens ledamöter, som vore vid Ultuna institut och egendom anställda och aflönade, borde utan särskild godtgörelse utföra de med profningarna förenade göromål, och då sålunda endast till särskildt tillkallade medlemmar af nämnden resekostnads- och traktamentsersättning komme att utgå vid de tillfällen, då de anlidades, syntes nedläggning i den för profningsanstalten beräknade kostnaden kunna åstadkommas. Riksdagen har dock icke ansett sig böra af denna anledning minska förevarande anslag, utan har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, till fortsatt uppehållande af de vid landtbruksinstitutet i Ultuna samt landtbruks- och mejeriinstitutet i Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landtbrukets behof anvisat å extra stat för år 1908 ett anslag af 10,000 kronor.

19:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen å extra stat för år 1908 anvisat såsom bidrag till underhåll af åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof — inom de orter, där landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, förbundit sig att upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jämte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent än äfven aflöningen till dessa och laboratorietjänaren äfvensom de årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — 4,000 kronor för hvarje station, eller tillhopa 32,000 kronor.

20:o) Vidare och på grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll med sammanlagdt minst 6,750 kronor — på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 11,250 kronor.

21:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1908 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande anvisat ett anslag af 10,000 kronor för att, med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt, användas till understöd åt sådana *frökontrollanstalter*, som af landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Eders Kungl. Maj:t fastställas.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till åtgärder för befordrande af den *inhemska klöfver- och gräsfröodlingen* på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 15,000 kronor.

Riksdagen har såsom bidrag till åtgärder för befordrande af den *inhemska klöfver- och gräsfröodlingen* på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 15,000 kronor.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, *såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet*, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

Ehuru Riksdagen ej kunnat undgå att finna, att ett med statsanslagets rätta bruk oförenligt samband ägt rum mellan Sveriges utsädesförening och allmänna svenska utsädesaktiebolaget och att detta samband medfört afsevärda missförhållanden, har Riksdagen dock, under uttalande af den förhoppning, att de nu af Eders Kungl. Maj:t fastställda bestämmelserna må för framtiden fullt upphäfva dessa missförhållanden, velat såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

24:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen i likhet med föregående år, till utbildande af en *elev i boskapsskötsel och mejerihushållning*, på extra stat för år 1908 anvisat 1,000 kronor.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, *för anställande af en förste och en andre torfingenjör samt tre torfassister*, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 27,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att, för anställande från och med den 1 juli 1907 af en tredje torfassistent, låta utaf nämnda belopp förskottsvis under samma år af tillgängliga medel utanordna 2,000 kronor.

Riksdagen har, för anställande af en förste och en andre torfingenjör samt tre toffassistenter, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 27,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att, för anställande från och med den 1 juli 1907 af en tredje toffassistent, låta utaf nämnda belopp förskottsvis under samma år af tillgängliga medel utanordna 2,000 kronor.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *till upprätthållande af en torfskola* under åren 1908—1912 bevilja ett anslag af 35,000 kronor och däraf på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 7,000 kronor samt att medgifva, att Eders Kungl. Maj:t *för vidtagande af sådana åtgärder, som kunde finnas vara ägnade att främja lösningen af frågan angående lämpligaste sättet att tillgodogöra den i landets torfmossar befintliga bränsletillgång*, finge under år 1908 i mån af behof disponera hvad vid utgången af år 1907 icke blifvit användt af de tidigare för samma ändamål å extra stat beviljade medel.

Riksdagen, som trott sig finna, att torfskolan å Emmaljunga vid Markaryd väl fyllt sitt ändamål, och anser det vara af vikt, att från det allmännas sida åtgärder vidtagas till främjande af torfindustriens utveckling, har, med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit, dels till upprätthållande af en torfskola under åren 1908—1912 beviljat ett anslag af 35,000 kronor och däraf på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 7,000 kronor, dels ock medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må, för vidtagande af sådana åtgärder, som kunna finnas vara ägnade att främja lösningen af frågan angående lämpligaste sättet att tillgodogöra den i landets torfmossar befintliga bränsletillgång, under år 1908 i mån af behof disponera hvad vid utgången af år 1907 icke blifvit användt af de tidigare för samma ändamål å extra stat beviljade medel.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till understöd åt *svenska mosskulturforeningen*, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 20,000 kronor.

Riksdagen har till understöd åt svenska mosskulturforeningen, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 20,000 kronor.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till *åtgärder för höjande af det mindre jorbruket* på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 100,000 kronor.

Riksdagen, som ansluter sig till hvad departementschefen i detta ärende anfört och finner det framställda förslaget om att sådana studieresor med bidrag af statsmedel, för hvilka ifrågakvarande anslag, bland annat, är afsedt, skola anordnas äfven för kvinnliga deltagare, välbetänkt, har såsom bidrag till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 100,000 kronor.

29:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för år 1908 ett anslag af 50,000 kronor, att på de villkor, som Eders Kungl. Maj:t kunde finna erforderliga, användas till understödjande och premiering af sådana mindre odlingsföretag, hvilka icke på annat sätt kunde komma i åtanke af statsbidrag.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen, med bifall till nämnda motion, ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande på extra stat för år 1908 ett anslag af 50,000 kronor att på de villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna erforderliga, användas till understödjande och premiering af sådana mindre odlingsföretag, hvilka icke på annat sätt kunna komma i åtnjutande af statsbidrag.

30:o) Inom Riksdagen har i väckta motioner föreslagits, att Riksdagen måtte till *understöd af P. J. Rösiös undervisningsverksamhet i jordbruk och landtmannanäringar* på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 5,000 kronor att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

Med bifall till nämnda motioner har Riksdagen till understöd af P. J. Rösiös undervisningsverksamhet i jordbruk och landtmannanäringar på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 5,000 kronor att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

31:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till beredande af medel till *ökadt statsbidrag för år 1908 till fortgående smörprofningar*, att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas, på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp 10,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att mot framställningen erinra, har, till beredande af medel till *ökadt statsbidrag för år 1908 till fortgående smörprofningar*, på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 10,000 kronor att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

32:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag har Riksdagen, till *anställande af en statskonsulent i svinskötsel*, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

33:o) I enlighet med hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit har Riksdagen, till *fjäderfäafvelns befrämjande*, anvisat å extra stat för år 1908 ett anslag af 10,000 kronor.

34:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts framställning har Riksdagen, såsom bidrag till bildande och upprätthållande af *afvelscentra för nötboskap*, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 9,000 kronor.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till *främjande af nötboskapsafveln inom Norrbottens län*, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 5,000 kronor.

Riksdagen har, till främjande af nötboskapsafveln inom Norrbottens län, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

Hästafvelns förbättrande.

36:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, för *bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå*, på extra stat för år 1908 beviljat ett anslag af 3,790 kronor.

Befrämjande af husslöjden.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för år 1908 på extra stat anvisa, till *anställande af en andre instruktör i husslöjd*, 2,000 kronor och, såsom *personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander*, därest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjänstgör, 1,500 kronor, eller tillhoppa 3,500 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att emot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning erinra, har alltså på extra stat för år 1908 anvisat dels till anställande af en andre instruktör i husslöjd 2,000 kronor, dels ock såsom personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander, därest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjänstgör, 1,500 kronor, eller tillhoppa 3,500 kronor.

Fiskerinäringens understöd.

38:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *anskaffande af ett fartyg för fiskeridminstrationens behof* å extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 29,000 kronor.

Då det föreslagna fartyget är afsedt att främja för östersjöfisket synnerligen viktiga ändamål och detsamma med tillhörande redskap kan beräknas blifva färdigt att tagas i bruk vid den tid, då den beslutade organisationen af fiskeridminstrationen blifver genomförd, anser sig Riksdagen böra biträda Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag och har sålunda för *anskaffande af ett fartyg för fiskeridminstrationens behof* å extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 29,000 kronor.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till *underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafsfisken* under annan tid af året än vintermånaderna, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 31,000 kronor.

Då den utsträckning i det för ofvannämnda ändamål använda fartyget Skageraks årliga verksamhetstid, som föranleder den föreslagna ökningen i fartygets underhålls- och driftkostnad, synes vara af omständigheterna påkallad och särskildt för vintersillfisket af stor betydelse, anser Riksdagen sig böra bifalla hvad Eders Kungl. Maj:t i förvarande hänseende föreslagit och har sålunda, till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafsfisken under annan tid af året än vintermånaderna, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 31,000 kronor.

40:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, till bestridande af kostnader för *försäkring af fartyget Skagerak*, på extra stat för år 1908 anvisat 5,200 kronor.

41:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till *utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven*, på extra stat för år 1908 bevilja

dels till omkostnader för tiden från och med den 1 maj 1908 till och med den 30 april 1909 kronor 21,000:—

dels ock till täckande af Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium för tiden från och med den 22 juli 1908 till och med den 21 juli 1909 „ 5,100:—
tillhopa kronor 26,100:—.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen, till utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven, på extra stat för år 1908 beviljat dels till omkostnader för tiden från och med den 1 maj 1908 till och med den 30 april 1909 21,000 kronor, dels ock till täckande af Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium för tiden från och med den 22 juli 1908 till och med den 21 juli 1909 5,100 kronor, eller tillsammans 26,100 kronor.

42:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till *anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare*, under förutsättning att Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap och landsting för ändamålet bidrage med tillsammans 2,000 kronor, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 2,250 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 1,125 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran emot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har alltså såsom bidrag till anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare, under förutsättning att Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap och landsting för ändamålet bidraga med tillsammans 2,000 kronor, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 2,250 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 1,125 kronor.

43:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till *understöd åt södra Sveriges fiskeriförening*, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 13,500 kronor, däraf till upprätthållande af föreningens fiskeriskola ett belopp af 8,500 kronor och såsom bidrag till föreningens försöksverksamhet ett belopp af 5,000 kronor.

Då ifrågavarande fiskeriförening synes väl ägnad att främja fiskevården och höja fiskerinäringen inom vårt land, anser sig Riksdagen, som velat framhålla vikten af att kraftiga åtgärder vidtagas i nämnda syften, böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag om anslagsbeviljande till föreningen; och har Riksdagen icke haft anledning till anmärkning mot de föreslagna beloppen. Ej heller i öfrigt har departementschefens framställning gifvit anledning till annan erinran än att, då undervisningen vid fiskeriskolan icke synes böra bedrivas så ensidigt, att ej elever äfven från andra delar af riket må kunna draga nytta af de lärdomar och rön, som där framföras, det af departementschefen angifna antalet frielever synes böra ökas till tio, såsom landbruksstyrelsen föreslagit. För dessa anser Riksdagen, att hälften af den till 300 kronor beräknade afgiften bör bekostas af statsmedel under villkor, att andra hälften betalas af vederbörande hushållningssällskap eller annorledes. Härigenom skulle det för detta ändamål afsedda anslaget bibehållas med det af departementschefen upptagna beloppet, 1,500 kronor. Riksdagen, som tillika förutsätter, att bidrag till föreningen må såsom hittills utgå från vissa hushållningssällskap, har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 13,500 kronor, däraf till upprätthållande af föreningens fiskeriskola ett belopp af 8,500 kronor och såsom bidrag till föreningens försöksverksamhet ett belopp af 5,000 kronor.

44:o) Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse anmält har Riksdagen

dels bemyndigat riksgäldskontoret att för hvar och ett af åren 1907—1911 på rekvisition af Eders Kungl. Maj:t till fonden för fiskerinäringens befrämjande, i mån af behof, öfverlämna medel till så stort belopp, som finnes erforderligt för att tillsammans med till fonden inflytande annuiteter å utlämnade lån och andra fonden tillhöriga medel, med undantag för år 1907 af redan beviljadt statsanslag, ej mindre bestrida den i nästa punkt omförmälda ränteutgift än äfven tillgodose ett årligt lånebehof af 750,000 kronor,

dels beslutat, att riksgäldskontoret skall af fonden erhålla godtgörelse för den ränteutgift, som genom medels öfverlämnande till fonden för riksgäldskontoret förorsakas,

dels och beslutat, att för lån, som från förenämnda, för år 1907 afsedda 750,000 kronor utlämnas, och för samtliga de lån, som efter

ingången af år 1908 från fonden beviljas, räntan skall utgå efter 3,5 procent, samt att i öfrigt nuvarande villkor för lån från fonden fortfarande skola gälla.

Hydrografiska undersökningar af Sveriges färskvatten.

45:o) I särskild proposition den 21 december nästlidna år har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen dels att besluta, att i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet till statsrådsprotokollet för nämnda dag angifna grunder en *hydrografisk undersökning af Sveriges färskvatten* skall företagas under ledning af en särskild för ändamålet bildad *hydrografisk byrå*, samt dels att för ifrågavarande ändamål för år 1908 anvisa ett extra anslag af 40,800 kronor.

Tillgodogörandet af vårt lands rika vattenkrafter och särskildt användandet af den kraft, som förefinnes i de vattenfall, hvilka tillhöra staten, äro angelägenheter af så genomgripande vikt, att deras ordnande icke bör undanskjutas; och då förutsättningen för en tillfredsställande lösning af hithörande frågor är, att vårt land varder i hydrografiskt afseende på ett tillförlitligt sätt undersökt, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om anordnandet af en särskild för sådant ändamål afsedd hydrografisk byrå.

Då Riksdagen likaledes funnit sig böra instämma i hvad departementschefen till statsrådsprotokollet anfört i fråga om grunderna för den hydrografiska undersökningens verksamhet och kostnaderna därför, har Riksdagen, som beträffande det ifrågasatta anslaget å 10,800 kronor till de meteorologiska observationerna kommer att meddela sitt beslut i samband med regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, beslutit, att, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 21 december 1906 angifna grunder, en hydrografisk undersökning af Sveriges färskvatten skall företagas under ledning af en särskild för ändamålet bildad hydrografisk byrå, samt för ifrågavarande ändamål å extra stat för år 1908 beviljat ett anslag af 40,800 kronor.

Åtgärder för tillgodogörandet af svenska statens vattenfall.

46:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen dels att besluta:

att från och med 1908 skall inrättas en permanent vattenfallskommission för afgifvande af utlåtanden i ärenden angående dispositionen af staten tillhöriga vattenfall, med en särskild af Eders Kungl. Maj:t förordnad vattenfallsingenjör såsom föredragande,

att i vattenfallskommissionen — förutom vattenfallsingenjören — byråchefen i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för tekniska ärenden utom dem, som röra järnvägar, äfvensom fiskeriinspektören och öfveringenjören i landtbruksstyrelsen skola vara själfskrifna såsom ledamöter, och att öfriga ledamöter i kommissionen, hvilka skola förordnas af Eders Kungl. Maj:t för en tid af tre år i sänder, skola utgöras af en ledamot af kammarkollegium, en byråchef i domänstyrelsen, en öfverdirektör och ledamot i järnvägsstyrelsen, en representant för järnkontoret samt en representant för de grenar af industrien och näringarna, hvilka icke företrädas af järnkontoret,

samt att det skall åligga vattenfallsingenjören att, utom föredragningen inom kommissionen, jämväl enligt förut angifna grunder handhafva den hufvudsakliga förvaltningen af statens vattenfall,

dels ock att, vid bifall till hvad sålunda föreslagits, å extra stat för år 1908 till genomförande af den sålunda föreslagna organisationen bevilja ett anslag å tillhoppa 13,000 kronor.

Genom kammarnes skiljaktiga beslut i detta ärende har frågan för denna riksdag förfallit, hvilket Riksdagen skolat härigenom för Eders Kungl. Maj:t anmäla.

Domänstyrelsen.

47:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till arfvoden åt tre tjänstemän i första graden (notarier) å domänstyrelsens skogsafdelning med 3,000 kronor för dem hvar, på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 9,000 kronor.

48:o) Vidare och likaledes med anledning af Eders Kungl. Maj:ts framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *vikariatsersättning, arfvoden för byggnadsplaners granskning, åt amanuenser och extra biträden, renskrifnings- och tryckningskostnader hos domänstyrelsen*, på extra stat för år 1908 beviljat ett anslag af 8,000 kronor.

Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner.

49:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1908 anvisa till *aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna* 42,800 kronor samt till *reskostnader vid domänförvaltningen* såsom förslagsanslag 45,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något emot denna framställning erinra har alltså på extra stat för år 1908 beviljat dels till aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna 42,800 kronor, dels ock till reskostnader vid domänförvaltningen såsom förslagsanslag 45,000 kronor.

Skogsinstitutet.

50:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till anställande af *extra lärarekrafter vid skogsinstitutet*, på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 7,000 kronor.

Riksdagen har, till anställande af extra lärarekrafter vid skogsinstitutet, på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 7,000 kronor.

Landtmäteristaten.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en extra föredragande i landtmäteristyrelsen å extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 4,500 kronor.

Riksdagen, som icke kan till alla delar gilla de skäl, som af departementschefen andragits för behovet af förstärkning i arbetskrafterna inom landtmäteristyrelsen, finner det dock vara ådagalagdt, att detta behof förefinnes och bör afhjälpas. Arfvode åt en extra före-

dragande i styrelsen, på sätt Eders Kungl. Maj:t föreslagit, kan Riksdagen däremot icke bevilja. Ty härigenom skulle möjligen anställandet af ytterligare en föredragande inom verket kunna anses vara fastslaget, hvilket icke torde vara lämpligt, då ju löneregleringskommittén, till hvars handläggning frågan om lönereglering för landtmäteristyrelsens ämbets- och tjänstemän blifvit öfverlämnad, torde böra lämnas så fria händer som möjligt vid uppgörande af förslag till denna reglering. Riksdagen anser därför, att angående det af Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget, mot hvars belopp Riksdagen icke haft något att erinra, icke bör lämnas närmare bestämmelser, än att det ställes till Eders Kungl. Maj:ts förfogande till förstärkning af arbetskrafterna inom styrelsen. Riksdagen har alltså, *till förstärkning af arbetskrafterna inom landtmäteristyrelsen*, på extra stat för år 1908 beviljat ett anslag af 4,500 kronor.

52:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *bestridande af ökade kostnader för kopiering af i landtmäteristyrelsens arkiv förvarade kartor med därtill hörande handlingar*, som för det allmännas räkning erfordras eller af enskilda begäras, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 3,000 kronor.

53:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *för anordnande vid generallandtmäterikontoret af en kurs i triangelmätning* å extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit, har, för anordnande vid generallandtmäterikontoret af en kurs i triangelmätning, å extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 5,000 kronor.

Rikets allmänna kartverk.

54:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen dels att, *för anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m.*, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 18,400 kronor, dels ock att, *för höjning af arfvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och biträden*, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 1,000 kronor, att enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas.

Under åberopande af hvad under punkt 8 häröfvan finnes i detta ärende meddeladt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen dels för anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m. på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 18,400 kronor, dels ock, för höjning af arfvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och biträden, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag af 1,000 kronor, att enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas.

Sveriges geologiska undersökning.

55:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för fortsättning af de *geologiska undersökningarna* under år 1908 och för utgifvande af därpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser samt beredande åt undersökningens tjänstemän och förste vaktmästare af tillfälliga löneförbättringar å extra stat för samma år bevilja ett anslag af 107,300 kronor.

Emot hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit har Riksdagen icke haft annat att erinra, än att den tillfälliga löneförbättring å 1,000 kronor, som enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle beredas de elfva tjänstemännen vid Sveriges geologiska undersökning, synes böra beträffande beloppet i någon mån jämkas. Därest vid definitiv löne reglering begynnelselönen för dessa tjänstemän i enlighet med chefens för undersökningen förslag skulle komma att bestämmas till 4,000 kronor, med afdrag af 100 kronor såsom vederlag för pensioneringen, skulle nämligen denna lön komma att med sistnämnda belopp understiga den nu föreslagna tillfälliga löneförbättringen, hvilken Riksdagen därför anser böra för hvar och en af dessa tjänstemän utgå med 900 kronor. Sammanlagda beloppet af de tillfälliga löneförbättringarna skulle i enlighet härmed minskas med 1,100 kronor till 10,250 kronor och anslaget i sin helhet nedsättas till 106,200 kronor.

Riksdagen får sålunda anmäla, att Riksdagen, för fortsättning af de geologiska undersökningarna under år 1908 och för utgifvande af därpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser samt beredande åt undersökningens tjänstemän och förste vaktmästare af tillfälliga löneförbättringar, å extra stat för samma år beviljat ett anslag af 106,200 kronor.

56:o) Inom Riksdagen hafva väckts förslag om att Riksdagen måtte ställa till Eders Kungl. Maj:ts disposition en summa af 200,000 kronor till påbörjande af en omfattande, i siffror uttryckt och där så nödigt befinnes äfven genom djupborrningar verkställd utredning angående mängden af i Sverige förekommande malmer, samt angående befintligheten af stenkol och andra nyttiga mineralier.

I föreliggande ämne har Riksdagen inhämtat upplysningar från chefen för Sveriges geologiska undersökning, hvilken i afgifvet utlåtande, beträffande nämnda förslag, anfört följande.

»Motionärerna föreslå ingenting mindre än 'en allmän inventering af våra jordskatter', en i siffror uttryckt utredning rörande landets tillgångar af malmer, stenkol, äfvensom andra mineral och bergarter, hvilka kunna blifva föremål för tekniskt tillgodogörande.

Det är klart, att denna storslagna och vidtsynta plan måste väcka tillfredsställelse och sympati hos alla vänner af den praktiska geologien, såsom ett betydelsefullt tecken till stegradt intresse för detta slag af undersökningar, hvilka böra kunna utvecklas till alltjämt ökad betydelse för vårt lands industri.

Genom sin vida omfattning är motionärernas plan emellertid i någon mån ägnad att framkalla tvekan hos fackmannen. Den berör nämligen förutom malmerna och stenkolen en del andra förekomster, på hvilka inventeringssynpunkten ej så väl låter anbringa sig. Detta gäller t. ex. en stor del af våra tillgångar af ornaments- och byggnadssten, våra kalkstenar och de bituminösa skiffrarna. Af dessa viktiga stenarter äga vi i skilda delar af landet så väldiga tillgångar, att frågan om förekomsternas kvantitet endast i enstaka, lokala fall kan anses aktuell. Å andra sidan äro dock dessa förekomster långt ifrån tillfredsställande kända. Omfattande petrografiska, fysikaliska och äfven rent tekniska utredningar skulle ge betydelsefull vägledning för vår stenindustri; kalkstensförekomsterna kräfva ingående geologiska och kemiska undersökningar, och tillgodogörandet af de bituminösa skiffrarna är ett synnerligen kompliceradt kemiskt-tekniskt problem, hvars lösning äger en, visserligen hittills nästan obeaktad, men dock synnerligen stor nationalekonomisk betydelse.

Det kan befaras, att, om inventeringen utsträcker äfven till detta slag af förekomster, densamma skall blifva mer än önskligt långvarig och kunna komma att stå hindrande i vägen för beviljande af nödiga anslag till mer trängande praktiskt-geologiska utredningar. Men å andra sidan är det fullt visst, att den framlagda planen är ett synnerligen beaktansvärdt uppslag i den händelse, att den begränsas till de

förekomster, för hvilka den äger sitt främsta berättigande, nämligen malmerna och stenkolstillgångarna.

Men äfven med denna begränsning blir planen dock så omfattande, att det torde vara nödvändigt, särskildt med hänsyn till den knappa tillgången på arbetskrafter, att företaga en sofring bland den stora mängden af olikartade förekomster för att till en början koncentrera arbetet på de grupper af fyndigheter, hvilka mer än de öfriga kräfva en snar utredning.»

Vidare anför chefen för den geologiska undersökningen bland annat följande.

»I vårt lands sydligare delar föreligger naturligtvis en mångfald af olikartade praktiskt-geologiska uppgifter, om än ingen af den omfattning och trängande art som utredningen af norrbottensmalmerna.

Beträffande vissa grupper af dessa geotekniska spörsmål vill jag ej i detta sammanhang föreslå några särskilda åtgärder från Riksdagens sida, dels emedan, som jag ofvan visat, inventeringssynpunkten ej väl låter sig anbringas på dem, dels af den grund, att Sveriges geologiska undersökning redan har flera af dessa uppgifter under arbete. Hvad sålunda stenindustrien beträffar, skola enligt planen för Sveriges geologiska undersöknings verksamhet de olika grupperna af tekniskt användbara stenarter, graniter, marmor, täljsten m. m., monografiskt beskrivas, ett arbete, hvars fullständiga genomförande dock kommer att kräfva betydande tid. Redan inom de närmaste månaderna kommer en rikt illustrerad sammanfattande framställning rörande landets hela stenindustri att af Sveriges geologiska undersökning publiceras, och denna publikation skall genom jordbruksdepartementets försorg i utlandet distribueras till ett antal af 2,000 exemplar för befordrande af den svenska stenexportens utveckling.

En annan fråga af stor nationalekonomisk betydelse, som inom kort kommer att behandlas i Sveriges geologiska undersöknings publikationer, är tillgodogörandet af landets väldiga tillgångar på bituminösa skiffrar. Sedan flera år ha på enskildt initiativ omfattande vetenskapliga utredningar rörande dessa förekomster fortgått, och tack vare intressenternas tillmötesgående har Sveriges geologiska undersökning blifvit satt i tillfälle att publicera resultaten af dessa undersökningar.

Beträffande dessa nu antydda stenindustriella och kemiskt-tekniska utredningar har jag för tillfället intet anslagsyrkande. Men det föreligger några andra uppgifter af den omfattning och brådskande art, att de ej med anlitande af endast Sveriges geologiska undersöknings

årsanslag kunna behandlas med önskelig snabbhet. Rörande dessa vill jag därför vördsamt påkalla statsutskottets uppmärksamhet.

Det gäller till en början en undersökning af malmförekomster och tekniskt användbara stenarter kring den planerade inlandsbanan. I betraktande af den omläggning af alla ekonomiska värden, som kommer att äga rum i de trakter, där denna stora längdbana drages fram, anser jag det vara förenadt med ett betydande statsintresse att föranstalta en utredning af dessa fyndigheter. Detta är dess mer angeläget, som under diskussionen af banans ekonomiska bärighet dessa förekomster i vissa fall blifvit till sitt värde öfverskattade, liksom de, sedan banan en gång är beslutad, säkerligen bli föremål för omfattande spekulation, på hvilket allt en af staten företagen undersökning skulle verka hälsosamt dämpande.

De här ifrågavarande förekomsterna äro järnmalm, magnesit m. m. i Kvikkjokksfjällen, det lappländsk-jämtländska siluområdets kalkstenar och skiffrar, kopparmalmsanledningarna m. m. i sydvästra Jämtland och nordvästra Härjedalen, m. fl. smärre fyndigheter. Den förstnämnda gruppen skulle omhändertagas af norrbottenskommissionen, i den händelse en sådan kommer till stånd, men jag har anfört den äfven här för det fall, att endast inlandsbanans förekomster skulle bli föremål för undersökning.

Nästa uppgift skulle blifva en pröfning af den af dr. Carlheim-Gyllensköld utarbetade, förfinade magnetometriska metodens användbarhet i mellersta Sveriges malmtrakter. En omfattande plan för en systematisk magnetometrisk undersökning af Bergslagen har tillställts mig af bergmästaren Dahlblom, och har jag med anledning häraf rådgjort med prof. W. Petersson och dr. Carlheim-Gyllensköld. Såsom resultat af denna öfverläggning framgår, att en systematisk magnetisk undersökning af mellersta Sveriges malmtrakter skulle erbjuda synnerligen stor praktisk betydelse. Innan en sådan hela Bergslagen omfattande magnetisk undersökning beslutas och igångsättes, bör dock företaget försöksvis pröfvas inom ett mindre område, där samtidigt en geognostisk detaljutredning företages.

Den sista uppgift, på hvilken jag vill fästa utskottets uppmärksamhet, är en utredning af stenkolstillgångarna i Skåne. Detta ärende förevar vid 1900 års riksdag, ehuru väl de då ifrågasatta djupborringarna ej kommo till utförande.

Behovet af en utredning, huruvida brytvärda stenkolsflötser och saltlager förefinnas under kritlagren i Skåne, är nu snarast ännu mer trängande än hvad fallet var 1900, men en omständighet har mellan-

kommit, som manar till försiktighet vid planerandet af djupborrningar, hvilkas kostnad går lös på hundratusental kronor.

Invid Köpenhamn har under prof. Ussings ledning nedslagits ett borrhål, hvilket (enligt uppgift af 28 januari 1907) nedträngt till 800 m. djup utan att kritformationens botten ännu blifvit nådd. Då de geologiska förhållandena vid Köpenhamn kunna förmodas ganska väl motsvara de i sydvästra Skåne rådande, torde det vara lämpligt att afvakta den danska borrhningens afslutning, innan borrhningar inom de skånska kritområdena planeras. Men under tiden bör ett viktigt förarbete utföras i Skåne, nämligen utarbetandet af en fullt tidsenlig beskrifning öfver det område i nordvästra Skåne, där kolbrytning nu sker. Sådana monografier öfver den skånska kolförande formationen hafva publicerats af Sveriges geologiska undersökning 1872 och 1887. Den sistnämnda beskrifningen är emellertid oafslutad, och under de tjugu år, som sedan dess offentliggörande förflutit, har det hopat sig ett omfattande, men ännu obearbetadt material af fältiakttagelser, erfarenheter under brytningen, djupborrningar m. m., hvilket allt, om det blefve sammanfattadt, skulle ge en fyllig och tidsenlig bild af den skånska kolbrytningen.

Helt nyligen har geologen Erdmann — vår förnämste kännare af den skånska kolförande formationen och författare till de tidigare beskrifningarna öfver densamma — på anmodan af mig företagit en approximativ beräkning af den brytvärda kolmängden inom kolfälten i nordvästra Skåne. Såsom ett minimital har han angifvit en kolmängd af 65 mill. ton, d. v. s. en kvantitet, som med den nuvarande brytningen (322,384 ton 1905) skulle räcka omkring 200 år. En mer detaljerad utredning skulle sannolikt ge ett betydligt högre tal, och en noggrann kännedom af kolmängden i nordvästra Skåne är tydligtvis af synnerligen stort praktiskt intresse. Den beskrifning af den skånska kolförande formationen, som jag nu planerar, borde omfatta ej endast en redogörelse för kolens förekomstsätt och mängd, utan äfven en utredning af kolens, kolskiffarnas och de med dessa förbundna lerornas tekniska egenskaper, deras nutida användning m. m. Den skulle också sammanfatta alla iakttagelser, borrhningar o. s. v., som kunna belysa kollagens sannolika utbredning under kritan i södra Skåne samt vid Engelholm och Båstad. På detta sätt skulle man vinna de säkraste förutsättningar för att planera större, mer dyrbara djupborrningar.

De praktiskt-geologiska arbeten, hvilka jag ofvan föreslagit, äro — förutom den stora norrbottensundersökningen — en utredning rörande malmförekomster och tekniskt användbara stenarter kring inlandsbanan,

påbörjandet af en detaljerad geognostisk undersökning af vissa mindre kända delar af mellersta Sveriges bergslag och i samband härmed anställande af förberedande försök rörande en magnetisk undersökning af Bergslagens malmtrakter samt utarbetandet af en tidsenlig beskrifning öfver Skånes kolförande formation.

För behandlingen af dessa uppgifter äro inga speciella, tillfälliga anordningar af nöden, utan kunna de lämpligen anförtros åt Sveriges geologiska undersökning, som bland sina geologer räknar den främste kännaren af Skånes kolförande formation och som numera äfven för malmgeologiska arbeten kan disponera sakkunnig arbetskraft.

Såsom af nedanstående tablå framgår, har jag beräknat, att behandlingen af de tre nämnda uppgifterna skall draga en kostnad af 24,000 kr. med tillägg af ytterligare 5,000 kr., i den händelse äfven förekomsterna i Kvikkjokksfjällen skola ingå i planen för inlandsbaneundersökningen:

Undersökning af Inlandsbanans malmförekomster	
m. m.	6,000 ev. 11,000 kr.
Magnetiska och geologiska undersökningar i Bergslagen	5,000
Utarbetande af beskrifning öfver Skånes kolförande formation	13,000
	<hr/>
	Summa 24,000 ev. 29,000 kr.»

Hvad först beträffar förslaget om djupborrningar för utredning angående mängden af i Sverige förekommande malmer och andra mineralier än stenkol, har Riksdagen visserligen velat gifva sitt erkännande åt den storslagna tanke, som ligger till grund för detta förslag. Riksdagen finner emellertid förslaget vara alltför omfattande för att kunna bringas till utförande. Dess räckvidd i afseende å tid och kostnader synes vara nästan öfverskådlig. På sätt chefen för Sveriges geologiska undersökning antydt, torde vara erforderligt, att arbetet koncentreras på de grupper af fyndigheter, hvilka mer än de öfriga kräfva en snar utredning. I sådant afseende har Riksdagen föreställt sig, att man lämpligen borde inskränka sig till företagande af en undersökning angående malmförekomster och tekniskt användbara stenarter i de trakter, den i kungl. proposition n:o 162 och Riksdagens skrifvelse n:o 232 omförmälda så kallade inlandsbanan skulle komma att genomlöpa.

Denna utredning har chefen för Sveriges geologiska undersökning beräknat skola draga en kostnad af 11,000 kronor, och anser Riksdagen detta belopp böra för ändamålet beviljas.

I fråga om utredning angående befintligheten af stenkol, har Riksdagen ansett en undersökning och därmed förenad beskrifning af den skånska kolförande formationen önskliga, hvarför Riksdagen velat för sistnämnda ändamål anvisa ett belopp af 13,000 kronor, hvilket belopp i det anförda utlåtandet uppgifves såsom för ändamålet tillräckligt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen på extra stat för år 1908 beviljat dels till utredning rörande malmförekomster och tekniskt användbara bergarter kring den ifrågasatta så kallade inlandsbanan ett belopp af 11,000 kronor, dels ock till undersökning och beskrifning af Skånes kolförande formation 13,000 kronor, eller tillsammans 24,000 kronor att för dessa ändamål ställas till disposition af Sveriges geologiska undersökning.

Vägunderhållet på landet.

57:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1908 anvisat, för *bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdeltningar*, såsom förslagsanslag 50,000 kronor.

58:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att, till *understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt*, på extra stat för år 1908 anvisa 150,000 kronor.

Riksdagen har, till understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt, på extra stat för år 1908 anvisat 150,000 kronor.

Förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen.

59:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels på extra stat för år 1908 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 70,000 kronor, att användas till *förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreatur*, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf sagda belopp under år 1907 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet använda 5,000 kronor, dels ock medgifva, att

hvad vid utgången af år 1907 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag finge under år 1908 för enahanda ändamål användas.

Riksdagen, som icke haft något att emot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning erinra, får anmäla, att Riksdagen dels på extra stat för år 1908 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställt ett anslag af 70,000 kronor, att användas till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf sagda belopp under år 1907 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet använda 5,000 kronor,

dels ock medgifvit, att hvad vid utgången af år 1907 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag, må under år 1908 för enahanda ändamål användas.

Allmänna arbeten af beskaffenhet att deras utförande kontrolleras af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

60:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen dels att på extra stat för år 1908 ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning *norrländska afdikningsanslaget*, till understödjande, medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet, af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, vare sig ändamålet med arbetsföretaget vore uppodling af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd, ett belopp af 700,000 kronor; äfvensom besluta, att i afseende å erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågasvarande anslag skulle tillämpas nu gällande allmänna villkor och bestämmelser i sådant afseende; dels ock att på extra stat för år 1908 ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande under benämning *allmänna frostminskningsanslaget*, till understödjande, medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet, af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål vore att minska frostländigheten för närliggande bygd, ett belopp af 200,000 kronor; äfvensom godkänna de allmänna villkor och bestämmelser för erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från sistnämnda anslag, som i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 12 januari 1907 föreslagits.

Riksdagen, som finner sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om norrländska afdikningsförslaget, har därvid velat

uttala önskvärheten af att den af nästlidet års Riksdag upptagna frågan om åstadkommande af tillfyllestgörande bestämmelser till betryggande af framtida underhållet af de med statsbidragen utförda arbetena måtte snart finna sin lösning, så att betryggande garantier i detta hänseende må kunna erhållas.

Emot Eders Kungl. Maj:ts förslag om medel till allmänna frostminskningsanslaget och till allmänna villkor och bestämmelser för erhållande af bidrag från detta anslag har Riksdagen icke haft något att erinra.

Riksdagen får sålunda anmäla,

dels att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag ställt ett anslag till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning norrländska afdikningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd;

dels att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, beslutat att på extra stat för år 1908 uppföra det i nästföregående punkt omförmälda anslag med ett belopp af 700,000 kronor; och

dels att Riksdagen beslutit, att i afseende å erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande anslag skola tillämpas nu gällande allmänna villkor och bestämmelser i sådant afseende; äfvensom

dels att Riksdagen på extra stat för år 1908 ställt till Eders Kungl. Maj:s förfogande, under benämning allmänna frostminskningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, ett belopp af 200,000 kronor;

dels och att Riksdagen godkänt följande allmänna villkor och bestämmelser för erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från sistnämnda anslag nämligen:

Mom. 1. För hvarje företag måste plan till arbetets utförande jämte beräkning öfver därmed förenade kostnader vara uppgjord och hafva vunnit Kungl. Maj:ts nådiga fastställelse; och skall menighet, bolag eller annan vederbörande, som erhållit statsunderstöd till arbetets utförande, vara underkastad alla de villkor och kontroller, som af Kungl. Maj:t pröfvas lämpliga och nödiga.

Mom. 2. Innan statsbidrag beviljas, bör efter offentlig utfärdad kungörelse vederbörande menighet hafva afgifvit yttrande om företagens lämplighet och nytta.

Mom. 3. Statsbidrag må af Kungl. Maj:t bestämmas till högst hälften af såväl den enligt den fastställda arbetsplanen beräknade kostnaden för vattenafledningen och afdikningen som ock den af landbruksstyrelsen efter vederbörlig granskning godkända undersöknings- och förrättningskostnad, sökande fått vidkännas i anledning af arbetsplanens upprättande, dock att anslag icke må beviljas till afdikning af redan odlad jord;

skolande menighet, bolag eller andra vederbörande, hvilka antagas komma att af ett genom statsbidrag understödt företag hafva nytta, genom kontant tillskott, materialer, arbete eller andra bidrag bestrida den återstående, icke af statsmedel anvisade andelen af kostnaderna för företagens fullbordande, hvarvid bestämmelsen i mom. 4 skall iakttagas.

Mom. 4. Vid meddelande af statsbidrag skall, där Kungl. Maj:t icke finner undantag böra äga rum, iakttagas, att, om verkliga kostnaden för arbetets utförande skulle befinnas understiga den beräknade, af vederbörande myndighet granskade och godkända kostnaden, det beviljade statsbidraget minskas med så stor del af den ifrågavarande besparingen, som det beviljade statsbidraget utgjort af den beräknade kostnadssumman.

Mom. 5. Då ett arbetes utförande öfverlämnas till menighet, bolag eller enskilde, bör kontrakt därom vara i vederbörlig ordning afslutadt samt af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkänt.

Kontraktet skall innefatta förbindelse för menighet, bolag eller enskilde dels att i noggrann öfverensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och under skyldighet att därvid vara underkastade vederbörandes kontroll påbörja och fullborda arbetet inom viss bestämd tid, utan att vidare väcka anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel, och dels att, genom egna tillskott, utgöra hvad som utöfver statsbidraget kan erfordras, äfvensom de öfriga åtaganden, som enligt dessa allmänna villkor och bestämmelser vederbörande åligga; ägande väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att, där den pröfvar lämpligt, uti kontraktet intaga det förbehåll att, innan sista delen af statsbidraget utbetalas, bör styrkas, att till styrelsen blifvit aflämnade fullständiga ritningar, utvisande huru arbetet blifvit utfördt.

Mom. 6. För fullgörandet af sådant kontrakt, äfvensom för de lyftade statsmedlens återbäring, ifall mot kontraktet brytes, skall ställas sådan säkerhet, som af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkännes;

varande dock städer och sådana menigheter, hvilka Kungl. Maj:t anser därifrån böra befrias, från dylik skyldighet frikallade.

Mom. 7. Beviljad statsbidrag kan i allmänhet icke utbekommas, förrän arbetsföretaget blifvit börjadt, hvarefter anslagna medel få successivt och i mån af arbetets fortgång lyftas vid de terminer, som i kontraktet finnas utsatta eller särskildt blifvit bestämda af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen; börande, såvida icke Kungl. Maj:t, med afseende å särskilda förhållanden, pröfvar skäligt annorlunda förordna, någon del af statsbidraget i statskontoret inestå, intill dess arbetet är vederbörligen afsynadt och godkänt.

Mom. 8. Alla statsbidrag, som blifvit uti ifrågavarande afseende beviljade, skola från statskontoret utbetalas antingen omedelbart eller ock genom Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshafvande eller den myndighet, som fått sig uppdraget att medlen rekvirera och uttaga; börande, innan större eller mindre del af beviljade statsbidrag utbetalas, hos statskontoret företes:

a) om arbetets utförande afslutadt och godkänt kontrakt;

b) af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkänd säkerhetshandling för samma kontrakts fullgörande eller medlens återbäring i de fall, där sådan säkerhet enligt mom. 6 erfordras;

c) behörigt intyg att arbetet är börjadt.

Kungl. Maj:t äger dock att, i de fall där sådant anses vara af behovet påkalladt, medgifva, att någon del af anslaget må förskottsvis till vederbörande utbetalas.

Mom. 9. De säkerhetshandlingar, som för statsbidrags utbekommande till statskontoret aflämnats, förblifva uti statskontorets vård; dock skola sådana handlingar, som vederbörande ämbetsmyndigheter kunna blifva i behof att begagna, till dem på behörig rekvisition utlämnas.

Mom. 10. I händelse afvikelse, utan därtill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen eller arbetet, utan af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen medgifvet anstånd med detsammas utförande, icke blifvit fullbordadt inom därför bestämd tid, ankommer på Kungl. Maj:t att låta inställa all vidare utbetalning af statsbidraget samt återfordra hvad däraf uppburits att på en gång eller successivt till statskontoret inbetalas inom den tid, som bestämmes af Kungl. Maj:t eller af Riksdagen, till hvars pröfning frågan om uppburna medels återbäring öfverlämnas, därest längre anstånd därmed än till nästa riksdag anses erforderligt. Statskontoret bör tillse, att sådan

inbetalning ingår i vederbörlig ordning; och skall det åligga vederbörande att å sålunda lyftade och återburna medel jämväl erlægga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen, till dess återbetalning sker.

Mom. 11. De arbetsföretag, för hvilkas utförande statsbidrag beviljats, böra vara påbörjade inom tid, som i det om företagets utförande upprättade kontrakt eller af Kungl. Maj:t särskildt blifvit bestämd; kommande, då arbetet icke påbörjats inom den sålunda bestämda tidens förlopp, det beviljade beloppet att reserveras till Riksdagens disposition.

Mom. 12. Alla med statsbidrag utförda arbeten skola af den eller dem, som sådant understöd bekommit, underhållas, intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats.

Mom. 13. Alla kostnader, af hvad namn de vara må, som i följd af erhållna statsbidrag föranledts för statskontoret, skola utan undantag bestridas eller godtgöras utaf den eller dem, som statsbidragen erhållit.

Afdikningar å kronan tillhörig mark.

61:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen i likhet med hvad näst föregående år ägt rum till bestridande af kostnader för *afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län*, på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag å 150,000 kronor.

62:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att af det *till afdikning af sankmarker, tillhörande västra delen af Alträskis kronopark jämte en del af Svanå kronopark och af f. d. Selets stockfångstskog i Öfver Luleå socken af Norrbottens län*, beviljade anslag af 77,000 kronor på extra stat för år 1908 anvisa återstoden, 25,000 kronor.

Riksdagen har af det till afdikning af sankmarker, tillhörande västra delen af Alträskis kronopark jämte en del af Svanå kronopark och af f. d. Selets stockfångstskog i Öfver-Luleå socken af Norrbottens län, beviljade anslag af 77,000 kronor på extra stat för år 1908 anvisat återstoden, 25,000 kronor.

Reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län.

63:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för bestridande af kostnader för *reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län* anvisa ett extra anslag för år 1908 å 100,000 kronor äfvensom medgifva, att de afgifter, som lades å flottningen, finge för enahanda ändamål disponeras.

Under erinran, att dels enahanda belopp som det nu äskade blifvit af Riksdagen för innevarande år beviljadt, dels ock liknande medgifvande som det nu begärda för samma år lämnats, får Riksdagen anmäla att Riksdagen dels till bestridande af kostnader för reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län, anvisat å extra stat ett anslag för år 1908 å 100,000 kronor, dels ock medgifvit att de afgifter, som läggas å flottningen, må för enahanda ändamål disponeras.

Uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet.

64:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, såsom bidrag till *bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet*, på extra stat för år 1908 beviljat ett anslag af 60,000 kronor.

Skogsodlingens befrämjande.

65:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte för *skogsodlingens befrämjande* för år 1908 bevilja ett extra anslag af 100,000 kronor, att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas antingen skogsvårdsstyrelser, till hvilka landsting eller hushållningssällskap för ändamålet lämnat bidrag, eller i landstingsområde, där sådan styrelse icke funnes, landsting och hus-

hållningssällskap, under iakttagande att i intetdera fallet statsbidrag finge till något landstingsområde utgå med högre belopp än det, hvarmed landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem till ändamålet bidragit, samt att landsting eller hushållningssällskap, som undfått dylikt bidrag, skulle vara skyldigt att efter årets utgång till Eders Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshafvande afgifva redogörelse öfver användningen af de utaf staten samt af landsting eller hushållningssällskap lämnade bidrag.

Riksdagen, som emot Eders Kungl. Maj:ts omförmälda framställning icke haft något att erinra, har alltså, med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit, för skogsodlingens befrämjande för år 1908 beviljat ett extra anslag af 100,000 kronor, att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas antingen skogsvårdsstyrelser, till hvilka landsting eller hushållningssällskap för ändamålet lämnat bidrag, eller i landstingsområde, där sådan styrelse icke finnes, landsting och hushållningssällskap, under iakttagande att i intetdera fallet statsbidrag må till något landstingsområde utgå med högre belopp än det, hvarmed landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem till ändamålet bidragit, samt att landsting eller hushållningssällskap, som undfått dylikt bidrag, skall vara skyldigt att efter årets utgång till Eders Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshafvande afgifva redogörelse öfver användningen af de utaf staten samt af landsting eller hushållningssällskap lämnade bidrag.

66:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, bland annat, att Riksdagen måtte besluta att för år 1908 af skogsmedel anvisa på extra stat ett belopp af 1,500,000 kronor för inköp af skogbärande eller till skogsbörd duglig mark.

Skogsmedlen äro beräknade för år 1907 till 7,800,000 kronor och i den af Riksdagen uppgjorda inkomstberäkning för år 1908 upptagna till 8,000,000 kronor.

Vid 1899 och 1900 årens riksdagar anvisades 1,500,000 kronor af skogsmedel till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark, vid förstnämnda Riksdag på förslag af enskild motionär, vid den senare med anledning af kungl. proposition i ämnet. För samma ändamål anvisade 1900 års riksdag därjämte på extra stat för år 1901 ett belopp af 1,500,000 kronor. Sedan dess hafva, förutom inflytande köpeskillingar för försålda kronoegendomar, särskilda medel icke varit för inköp af skogsmark disponerade.

Utan tvifvel utgör skogars förvärfvande för staten ett verksamt medel för deras bevarande; och beredande af tillgångar till ett sådant förvärf synes alltså vara en viktig statsangelägenhet. Enligt Riksdagen från domänstyrelsen meddelade uppgifter voro vid slutet af februari månad innevarande år i riksgäldskontoret innestående 790,946 kronor 89 öre, som influtit för försålda kronoegendomar och hvilka sålunda voro disponibla för markinköp, dock med afdrag af 142,714 kronor, som skulle utgå till betalning för redan af Eders Kungl. Maj:t beslutade inköp. Alltså återstodo 648,232 kronor, hvartill kunde läggas 558,900 kronor, som under året beräknades inflyta för försålda kronoegendomar. För innevarande år skulle alltså för detta ändamål finnas disponibelt ett belopp af 1,207,132 kronor. Men då vid sagda tid på Eders Kungl. Maj:ts pröfning voro berende inkomna anbud å tillsammans 1,076,863 kronor, funnos för ytterligare inköp under året ej att tillgå högre belopp än 130,269 kronor. En ökning i detta belopp synes alltså vara af förhållandena påkallad. En så stor anvisning som den af motionären föreslagna anser sig Riksdagen dock icke kunna medgifva utan finner, att beloppet, med hänsyn till de stora kraf som ställas på statsbudgeten, lämpligen bör begränsas till 500,000 kronor, hvilket belopp Riksdagen anser böra utgå från skogsmedlen och lämpligen böra tagas från öfverskottet å innevarande års skogsmedel i den mån detsamma därtill lämnar tillgång. Då öfverskottet icke kan till siffran blifva känt förr än efter årets utgång, skulle alltså beloppet, därest det finnes att tillgå, först under år 1908 varda disponibelt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen medgifvit, att till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark må af innevarande års skogsmedel, i den mån de inflytande skogsmedlen öfverskjuta de beräknade, få användas ett belopp af 500,000 kronor.

Restitution af fraktafgifter för kalk.

67:o) I till Riksdagen den 12 februari innevarande år aflåten proposition (n:o 66) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att för restitution af viss del af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och märtgel för jordbrukets behof, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet angifna grunder, på extra stat för år 1908 anvisa, såsom förslagsanslag, 200,000 kronor.

Ehuruväl Riksdagen anser betänkligt att för en viss näring bereda så stor nedsättning i kostnaden för transport å järnväg af vara, som för denna näring är behöflig, att staten måste träda emellan, har Riksdagen dock, med hänsyn till den stora betydelse för landet i dess helhet, som måste anses ligga däri, att genom beredande af ökad tillfälle att genom kalkning förbättra jorden må vinnas nya områden för odlingar och tillföras redan odlad jord ökad afkastningsförmåga, ansett sig böra godkänna hvad Eders Kungl. Maj:t i föreliggande proposition föreslagit, helst Eders Kungl. Maj:ts framställning i hufvudsak ansluter sig till hvad Riksdagen i skrifvelse den 13 maj 1899 i ämnet uttalat.

Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag, för *restitution af viss del af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och mäger för jordbrukets behof*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet för jordbruksärenden den 12 januari 1907 angifna grunder, på extra stat för år 1908 anvisat, såsom förslagsanslag, 200,000 kronor.

Internationella landbruksinstitutet i Rom.

68:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till bestridande af kostnaden för *Sveriges deltagande uti internationella landbruksinstitutet i Rom*, på extra stat för år 1908 anvisa 5,000 kronor.

Riksdagen har, till bestridande af kostnaden för Sveriges deltagande uti internationella landbruksinstitutet i Rom, på extra stat för år 1908 anvisat 5,000 kronor.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

69:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till betäckande af åtskilliga *af statskontoret förskottvis bestridda utgifter*, anvisa å extra stat för år 1908 ett anslag af 90,810 kronor.

I detta ärende har departementschefen till statsrådsprotokollet den 14 januari innevarande år anfört följande:

»Enligt hvad statskontoret anmält, har nämnda ämbetsverk förskjutit följande belopp, hvilka torde böra anmälas till ersättande af Riksdagen under nionde hufvudtiteln, nämligen:

till godtgörande af kostnader för landtmäteriförrättningar å åtskilliga kronans domäner	kronor 10,590: 10
„ godtgörande af kostnader för vissa kronoegendomars deltagande i Hjälmarens och Kvismarens sänkning	„ 6,137: 96
„ godtgörande af kostnader för vissa kronoegendomars deltagande i andra vattenafledningsföretag	„ 15,100: 31
„ ersättning för bergning af statens bevaknings- och undersökningsfartyg Skagerak	„ 7,310: —
„ gäldande af kostnad för den af Kungl. Maj:ten den 7 juni 1901 tillsatta kommitté för utredande af frågan om vidmakthållande af jordbruksnärings- ringen inom skogsbygderna i Norrland och Dalarne.....	„ 727: 47
„ gäldande af vägskatt för år 1905 för regala laxfisket i Torne älf	„ 112: 74
„ gäldande af vägskatt för år 1905 för till statsverket indragna frälseräntan af hemmanet $\frac{3}{8}$ mantal Sundersbol n:o 1 i Uppsala län	„ 1: 28
„ gäldande af kronan för år 1904 påförda kommunalutskylder för vissa från indragna länsmansbostället Fintorp n:o 1 och indragna militiebostället Hunnebo n:o 1 i Göteborgs och Bohus län afsöndrade områden	„ 113: 52
„ gäldande af kostnader för värdering af kronolägenheten Halmstads slottsjord i Hallands län	164: 80
„ ersättning åt förre arrendatorn af indragna militiebostället $\frac{5}{8}$ mantal Gränbyn n:o 2 i Uppsala län	„ 581: 83
„ ersättning åt arrendatorn af Roma klosters kungsgård för från nämnda kungsgård bortfördt stängsel m. m.	„ 165: 10
„ gäldande af viss del af arrendatorn af förra majorsbostället 2 mantal Haga Stora Hälleby i Stockholms län tillkommande husröteersättning	„ 242: 15
transport	kronor 41,247: 26

	transport kronor	41,247: 26
till gäldande af viss del af arrendatorn af indragna länsmansbostället Tofter n:o 1 i Göteborgs och Bohus län tillkommande husröteersättning.....	„	8,095: 23
„ ersättning för husröta å förra sergeantsbostället $\frac{3}{4}$ mantal Jäder n:o 1 i Älfsborgs län.....	„	726: —
„ ersättning för öfverbyggnad m. m. å förra kompanichefsbostället $\frac{1}{4}$ mantal Rånbyn n:o 10 eller Andholmen i Norrbottens län.....	„	1,858: 83
„ ersättning för ny- och ombyggnad vid indragna häradsskrifvarbostället $\frac{5}{8}$ mantal Berg Södra n:o 1 i Älfsborgs län.....	„	2,088: —
„ byggnadsersättning, enligt nådiga brefven den 29 maj 1891 och den 27 maj 1904, åt torpare å kronoparker inom Norrbottens län.....	„	10,000: —
„ ersättning till vissa kronoarrendatorer och boställshafvare för mistad afkomst af exproprierad jord m. m.....	„	1,208: 72
„ gäldande af kostnader för biträde inom jordbruksdepartementet af sakkunnige personer vid behandling af fråga om byggande och underhåll af utfarts- och byvägar.....	„	251: 36
„ gäldande af kostnader för biträde inom jordbruksdepartementet af sakkunniga personer vid behandling af fråga om ändamålsenligt ordnande af skogsundervisningen m. m.	„	6,177: 51
„ utbetalande enligt nådigt bref den 22 juni 1904 af expensmedel för vissa skogsvårdsstyrelser.....	„	17,466: 20
„ ersättande af kostnader för bestämmande af arrendeavgift för kronans jordägarandel i en del grufvor inom Norrbottens län.....	„	13: 60
„ gäldande af försvarsavgift för två kronan tillhöriga utmål å kronomark inom Norrbottens län.....	„	100: —
„ gäldande af kostnader för försvarsarbeten å vissa kopparmalmsfyndigheter i Norrbottens län.....	„	1,630: 67

eller tillhopa kronor 90,863: 38.

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande till jämnt tal af kronor samt för jämnande af hufvudtitelns slutsumma hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen

att till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontorot förskottsvis bestridda utgifter, anvisa å extra stat för år 1908 ett anslag af 98,810 kronor.»

Riksdagen, som enligt hvad under punkt 9:o) anmälts för jämnande af hufvudtitelns slutsumma jämkat där upptagna anslagsbelopp, har med anledning af Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, anvisat å extra stat för år 1908 ett anslag af 90,864 kronor.

Dyrtidstillägg.

70:o) Eders Kungl. Maj:t har ytterligare föreslagit Riksdagen att, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari innevarande år angifna grunder, af *dyrtidstillägg* för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt till jordbruksdepartementet hörande ämbetsverk och kårer, å extra stat för år 1908 anvisa, såsom förslagsanslag, ett belopp af 67,900 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen, med anledning af denna Eders Kungl. Maj:ts framställning, för beredande af dyrtidstillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till jordbruksdepartementet hörande ämbetsverk och kårer, å extra stat för år 1908 anvisat, såsom förslagsanslag, ett belopp af 67,900 kronor att utbetalas under iakttagande, att för beräkning af dyrtidstillägget skola gälla de i ofvannämnda skrifvelse omförmälda villkor.

Extra lönetillägg åt ordinarie vaktmästare i jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt till jordbruksdepartementet hörande ämbetsverk.

71:o) Eders Kungl. Maj:t har slutligen föreslagit Riksdagen att, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 innevarande januari angifna grunder, af *extra lönetillägg* för innevarande år åt *vissa betjante i jordbruksdepartementets*

afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till jordbruksdepartementet hörande ämbetsverk, å extra stat för år 1908 anvisa, såsom förslagsanslag, ett belopp af 800 kronor.

Riksdagen, som bifallit denna framställning, anmäler i särskild skrifvelse sitt beslut härom.

Stockholm den 30 maj 1907.

Med undersätlig vördnad.

Bilagor.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

Jordbruks-

Departementschefen	
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli	
Landtbruksstyrelsen	
Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanärningar (däraf ett <i>förslagsanslag</i> å 50,000	
Veterinärundervisningen. Nuvarande belopp	
Ökas med	
Odlingshjälp åt krononybyggare, <i>förslagsanslag</i>	
Landtbruksingenjörer och deras biträden. Nuvarande belopp	
Ökas med	
Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar	
Länsveterinärer och veterinärstipendiater	
Hästafvelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i> (däraf särskildt 100,000 kronor till prisbelöningar för	
Ökas å anslaget till prisbelöningar för hästar med	
Till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	
Befrämjande af husslöjden	
Fiskerinäringens understöd	
Domänstyrelsen	
Skogsväsendet:	
<i>Bestämdt anslag:</i>	
För skogsstaten. Nuvarande belopp	
Ökas med	
För statens skogsläroverk	
<i>Förslagsanslag:</i>	
Till ålderstillägg åt skogsstatens och skogsinstitutets lärarpersonal	
<i>Reservationsanslag:</i>	
Till enskilda skogsundervisningen	
> kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet. Nuvarande	
belopp	
Ökas med	

Litt. A.

riksstatens Nionde hufvudtitel.

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.								
.....	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....	46,200	—	—	—	—	—	46,200	—
.....	34,800	—	—	—	—	—	34,800	—
kronor till understöd åt landtmannaskolor)	320,100	—	—	—	—	—	320,100	—
..... 58,500: —								
..... 24,700: —	83,200	—	—	—	—	—	83,200	—
..... 4,500	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
..... 49,500: —								
..... 3,000: —	52,500	—	—	—	—	—	52,500	—
.....	270,800	—	—	—	—	—	270,800	—
.....	59,700	—	—	—	—	—	59,700	—
hästar). Nuvarande belopp 214,270: —								
..... 60,000: —	273,200	—	1,070	—	—	—	274,270	—
.....	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
.....	25,000	—	—	—	—	—	25,000	—
.....	68,000	—	—	—	—	—	68,000	—
.....	94,000	—	—	—	—	—	94,000	—
.....								
.... 677,208: —								
.... 2,900: —								
..... 680,108: —								
..... 58,800: —	738,908: —							
.....	100,000: —							
.....	5,600: —							
1,824,792: —								
440,000: —	2,264,792: —	2,270,392: —	3,109,300	—	—	—	3,109,300	—
Transport	4,488,300	—	1,070	—	—	—	4,489,370	—

Till belöningar för rofdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>
Landtmäteristaten.....
Skiften och afvittringar, <i>reservationsanslag</i>
Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>
Rikets allmänna kartverk, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp.....
Ökas med
Gästgifvares friheter
Bidrag till skjutsentreprenader, <i>förslagsanslag</i>
Färjor och färjekarlar
Bidrag till vägunderhållet på landet, <i>förslagsanslag</i>
Fattigvården i Stockholm och landsorten
Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp.....
Ökas med
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	4,488,300	—	1,070	—	—	—	4,489,370	—
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
.....	89,200	—	—	—	—	—	89,200	—
.....	63,000	—	—	—	—	—	63,000	—
.....	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
.....	198,800: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	18,000: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	216,800	—	—	—	—	—	216,800	—
.....	10,665	—	6,635	—	1,664	—	18,964	—
.....	215,000	—	—	—	—	—	215,000	—
.....	354	—	25	—	—	—	379	—
.....	1,000,000	—	—	—	—	—	1,000,000	—
.....	9,564	—	—	—	—	—	9,564	—
.....	175,000	—	—	—	—	—	175,000	—
.....	47,500	—	—	—	—	—	47,500	—
.....	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
.....	40,033: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	436: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	40,469	—	—	—	—	—	40,469	—
.....	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Summa	6,497,852	—	7,730	—	1,664	—	6,507,246	—

Bil. Litt. B.

Extra ordinarie anslagen under riksstatens Nionde hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Jordbruksdepartementet.		
<i>Jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli:</i>		
Till aflöning åt ytterligare en kanslisekreterare.....	4,000	—
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Till rörelsekapital för Ultuna egendom	30,000:	—
„ undervisningsmateriell för landtbruks- och mejeriinstituttet vid Alnarp	3,000:	—
För nybyggnad och förändringar i hufvudbyggnaden vid landtbruks- och mejeriinstituttet vid Alnarp	14,200:	—
Till understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel	10,000:	—
„ förhöjda understöd åt landtbruksskolorna i Väster- norrlands, Västerbottens och Norrbottens län	6,000:	—
Bidrag till aflöning åt tolf kringresande jordbrukskon- sulerter i Dalarna och Norrland	30,000:	—
	93,200	—
<i>Veterinärundervisningen:</i>		
Till veterinärinrättningen i Skara	900	—
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landt- bruksmöten	7,500:	—
Till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten	12,500:	—
„ fortsatt uppehållande af de vid landtbruksinstituttet vid Ultuna samt landtbruks- och mejeriinstituttet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landtbrukets behof.....	10,000:	—
Transport	30,000:	—
	98,100	—

		Kronor.	ö.
	Transport	30,000: —	98,100 —
Bidrag till underhåll af åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof.....		32,000: —	
Bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län		11,250: —	
Till understöd åt frökontrollanstalter		10,000: —	
„ åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen		15,000: —	
Bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet		25,000: —	
Till utbildande af en elev i boskapskötsel och mejerihushållning		1,000: —	
För anställande af en förste och en andre torfingenjör samt tre torfassistenten		27,000: —	
Till upprätthållande af en torfskola		7,000: —	
„ understöd åt svenska mosskulturföreningen		20,000: —	
Bidrag till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket		100,000: —	
Till understödjande och premiering af mindre odlingsföretag		50,000: —	
„ understöd af P. J. Rösiös undervisningsverksamhet i jordbruk och landtmannanäringar		5,000: —	
„ ökad statsbidrag för fortgående smörprofningar		10,000: —	
„ anställande af en statskonsulent i svinskötsel		5,000: —	
„ fjäderfäafvelns befrämjande		10,000: —	
Bidrag till bildande och upprätthållande af afvelscentra för nötboskap		9,000: —	
Till främjande af nötboskapsafveln inom Norrbottens län		5,000: —	372,250 —
<i>Hästafvelns förbättrande:</i>			
Till bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå			3,790 —
<i>Befrämjande af husslöjden:</i>			
Till anställande af en andre instruktör i husslöjd och personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander			3,500 —
<i>Fiskerinäringens understöd:</i>			
Till anskaffande af ett fartyg för fiskeradministrationens behof.....		29,000: —	
„ underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige om-			
	Transport	65,200: —	477,640 —

		Kronor.	ö.
	Transport	65,200: —	477,640 —
	gifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafs-fisken	31,000: —	
	För försäkring af fartyget Skagerak	5,200: —	
	Till utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven	26,100: —	
	Bidrag till anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare	2,250: —	
	Till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening	13,500: —	107,050 —
<i>Hydrografiska undersökningar af Sveriges färskvatten:</i>			
	För en hydrografisk undersökning af Sveriges färskvatten		40,800 —
<i>Domänstyrelsen:</i>			
	Till arfvoden åt tre tjänstemän i första graden å domänstyrelsens skogsafdelning	9,000: —	
	„ vikariatsersättning, arfvoden för byggnadsplaners granskning, åt amanuenser och extra biträden, renskrifnings- och tryckningskostnader hos domänstyrelsen	8,000: —	17,000 —
<i>Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner:</i>			
	Till aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna	42,800: —	
	„ resekostnader vid domänförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	45,000: —	87,800 —
<i>Skogsinstitutet:</i>			
	Till anställande af extra lärarkrafter vid skogsinstitutet		7,000 —
<i>Landtmäteristaten:</i>			
	Till förstärkning af arbetskrafterna inom landtmäteristyrelsen	4,500: —	
	„ bestridande af ökade kostnader för kopiering af i landtmäteristyrelsens arkiv förvarade kartor m. m.	3,000: —	
	För anordnande vid generallandtmäterikontoret af en kurs i triangelmätning	5,000: —	12,500 —
	Transport		749,790 —

		Kronor.	ö.
	Transport	749,790	—
<i>Rikets allmänna kartverk:</i>			
För	anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m.	18,400: —	
„	höjning af arvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och biträden	1,000: —	
		19,400	—
<i>Sveriges geologiska undersökning:</i>			
För	fortsättande af de geologiska undersökningarna och för utgifvande af därpå grundade kartor m. m. samt beredande åt undersökningens tjänstemän och förste vaktmästare af tillfälliga löneförbättringar	106,200: —	
Till	utredning rörande malmförekomster m. m. kring den s. k. inlandsbanan	11,000: —	
„	undersökning och beräkning af Skånes kolförande formation	13,000: —	
		130,200	—
<i>Vägunderhållet på landet:</i>			
För	bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdeltningar, <i>förslagsanslag</i>	50,000: —	
Till	understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt	150,000: —	
		200,000	—
<i>Diverse anslag:</i>			
Till	förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen	70,000: —	
„	understödjande af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (norrländska afdikningsanslaget)	700,000: —	
„	understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd (allmänna frostminskningsanslaget)	200,000: —	
„	afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län	150,000: —	
„	afdikning af sankta marker å vissa kronoparker i Öfver Luleå socken af Norrbottens län	25,000: —	
	Transport	1,145,000: —	1,099,390 —

		Kronor.	ö.
	Transport	1,145,000: —	1,099,390 —
För reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län		100,000: —	
Bidrag till bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet		60,000: —	
För skogsodlingens befrämjande		100,000: —	
” restitution af fraktafgifter för kalk, <i>förslagsanslag</i>		200,000: —	
” Sveriges deltagande uti internationella landtbruksinstitutet i Rom		5,000: —	
Till betäckande af åtskilliga af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter		90,864: —	
” beredande af dyrtidstillägg för år 1907 åt en del tjänstemän och betjante i jordbruksdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk och kårer, <i>förslagsanslag</i>		67,900: —	
” beredande af extra lönetillägg för år 1907 åt vissa betjante i jordbruksdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk, <i>förslagsanslag</i>		800: —	1,769,564 —
	Summa		2,868,954 —